İÇİNDEKİLER

ALTINCI BASKIYA ÖN SÖZ 7
VERGİ HUKUKUNA VERİMLİ NASIL ÇALIŞILABİLİR? 9
KISALTMALAR 13
İÇİNDEKİLER 15
ŞEKİLLER LİSTESİ 35
TABLOLAR LİSTESİ 35

BİRİNCİ BÖLÜM

VERGİ HUKUKUNA GİRİŞ VE TEMEL KAVRAMLAR

I. VERGİNİN TANIMI VE ÖZELLİKLERİ 37
II. VERGİ HUKUKUNUN TANIMI, KAPSAMI, HUKUK SİSTEMİNDEKİ YERİ 40
A. Vergi Hukukunun Hukuktaki Yeri ve Tanımı 40
B. Vergi Hukukunun Kapsamı 41
III. VERGİ HUKUKUNUN DİĞER HUKUK DALLARIYLA OLAN İLİŞKİSİ 42
A. Vergi Hukuku-Anayasa Hukuku İlişkisi 42
B. Vergi Hukuku-İdare Hukuku İlişkisi 43
C. Vergi Hukuku-Ceza Hukuku İlişkisi 44
Ç. Vergi Hukuku-Uluslararası Hukuk İlişkisi 44
D. Vergi Hukukunun Özel Hukuk ile Olan İlişkisi 45
IV. VERGİ HUKUKUNUN BÖLÜMLERİ 46
A. Genel Vergi Hukuku - Özel Vergi Hukuku 46
B. Şekli Vergi Hukuku - Maddi Vergi Hukuku 48
V. VERGİ HUKUKUNA İLİŞKİN TEMEL KAVRAMLAR 50
A. Verginin Konusu ve İstisna 50
B. Vergiyi Doğuran Olay 51
C. Mükellef ve Muafiyet 51
Ç. Vergi Sorumlusu 53
D. Vergi Hukukunda Ehliyet 54
E. Vergi Hukukunda Temsil 56
1. Kanuni Temsilci 56
2. İradi Temsilci 58

İKİNCİ BÖLÜM

VERGİ HUKUKUNUN KAYNAKLARI

I. HUKUKTA KAYNAK KAVRAMI 59
II. NORMLAR HİYERARŞİSİ 60
III. KAYNAKLARIN SINIFLANDIRILMASI 60
A. Kaynakları Düzenleyenlere Göre Ayrım 61
B. Yazılı Olup Olmamasına Göre Ayrım 62
C. Bağlayıcı Olup Olmamasına Göre Ayrım 63
IV. KAYNAK TÜRLERİ VE NİTELİKLERİ 64
A. Anayasa 64
1. Cumhuriyetin Niteliklerine Yönelik Temel İlkeler 65
a. İnsan Hakları 65
b. Demokratik Kurallar ve Laiklik İlkesi 66
c. Sosyal Devlet İlkesi 69
ç. Hukuk Devleti İlkesi 71
i) Hukuki İstikrar ve Belirlilik İlkesi 73
ii) Kazanılmış Haklara Saygı ve Geçmişe Yürümezlik İlkesi 74
iii) Temel Hak ve Özgürlüklerin Özüne Dokunulmama (Ölçülülük) İlkesi 75
2. "Vergi Ödevi"ne İlişkin Temel İlkeler 77
a. Karşılılık İlkesi 78
b. Eşitlik İlkesi (Mali Güç İlkesi) 79
c. Adalet İlkesi 80
ç. Kanunilik İlkesi 82
i) Kanunilik İlkesinin Birinci İstisnası: Belirli Konularda Cumhurbaşkanına Verilen Yetki 85
ii) Kanunilik İlkesinin İkinci İstisnası: Dış Ticaret Konusunda Cumhurbaşkanına Verilen Yetki 86
iii) Kıyas Yasağı İlkesi 86
iv) Örf ve Adet Hukukunun Geçersizliği İlkesi 87
B. Vergi Kanunları 88
1. Kanun Kavramı ve Kanunların Yürürlüğe Girmesi 88
2. Temel (Genel) Vergi Kanunları 88
3. Özel Vergi Kanunları 89
4. Özellikli Bir Kanun: Bütçe Kanunu 90
5. Diğer Kanunlar 92

C. Uluslararası Vergi Anlaşmaları 92
1. Uluslararası Anlaşmaların Hukuki Niteliği 93
2. Uluslararası Mali Anlaşmalar 94
3. Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları 94
Ç. Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri 95
D. Cumhurbaşkanı Kararları 97
E. Yönetmelikler 98
F. Genel Tebliğler 98
1. Düzenleyici Genel Tebliğler 99
2. Açıklayıcı Genel Tebliğler 99
G. Genelgeler / Genel Yazılar 100
H. Sirkülerler ve Özelgeler 100
I. Yargı Kararları 102
1. Anayasa Mahkemesi Kararları 102
2. İçtihadı Birleştirme Kararları 103
3. Diğer Yargı Kararları 105
İ. Bilimsel Öğreti (Doktrin) 105
J. Yazılı Olmayan Kurallar: Örf, Adet, Gelenek, Görenek, Teamül 105

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

VERGİ KANUNLARININ UYGULANMASI

I. VERGİ KANUNLARININ YER BAKIMINDAN UYGULANMASI 107
A. Konunun Önemi 107
B. Vergilendirme Yetkisi 108
C. Temel İlkeler 109
1. Mülkilik Prensibi (Kaynak İlkesi) 109
2. Şahsilik Prensibi (Yerleşim Yeri ve Vatandaşlık İlkesi) 110
3. Çıkış ve Varış Ülkesi Prensibi 111
Ç. Türk Vergi Sistemindeki Genel Durum 112
1. Gelir Üzerinden Alınan Vergiler 112
2. Harcama ve Servet Üzerinden Alınan Vergiler 113
D. Çifte Vergileme Sorunu ve Çözüm Yolları 113
1. Genel Olarak Çifte Vergilendirme Sorunu ve Tanımı 113
2. Ulusal Çözüm Yolları 114
3. Uluslararası Çözüm Yolları 115

II. VERGİ KANUNLARININ ZAMAN BAKIMINDAN UYGULANMASI 116
A. Kanunların Yürürlüğe Girmesi 116
1. Yürürlük Tarihinin Belirlenmiş Olması 116
2. Yürürlük Tarihinin Belirlenmemiş Olması 117
B. Geçmişe Yürümezlik İlkesi 117
1. Gerçek Geçmişe Yürüme 117
2. Gerçek Olmayan Geçmişe Yürüme 118
C. Kanunların Yürürlükten Kalkması 119
1. Sarih (Açık) İlga 119
2. Zımnî (Kapalı) İlga 119
a. Normlar Hiyerarşisi Açısından Bakış: Üst Kural Prensibi 120
b. Zaman Açısından Bakış: Sonraki Norm Prensibi 120
c. Genel-Özel Kural Prensibi 120
3. Anayasa Mahkemesi İptal Kararları 121
4. Süreli / Geçici Kanunlar 121
III. VERGİ HUKUKUNDA YORUM (ANLAM BAKIMINDAN UYGULAMA) 122
A. Konunun Önemi 122
B. Yorum Türleri 123
1. Yasama Yorumu 123
2. İdari Yorum 123
3. Yargısal Yorum 123
4. Doktrin Yorumu 124
C. Yorum Metotları 124
1. Sözel Yorum Metodu 124
2. Sistematik Yorum Metodu 124
3. Tarihi Yorum Metodu 125
4. Amaçsal Yorum Metodu 125
5. Vergi Hukukunda Geçerli Olan Yorum Metotları 126
Ç. Vergi Hukukunda Yoruma İlişkin Özel Kurallar 126
1. Ekonomik Yaklaşım 126
a. Ekonomik Yaklaşımın Tanımı ve Unsurları 126
i) Ekonomik İrdeleme 127
ii) Ekonomik Yorum 128
b. Ekonomik Yaklaşımın Hukuki Niteliği 128
c. Peçeleme Sözleşmeleri ve Muvazaalı İşlemler 128
2. Tipleştirme ve Tipiklik 130

3. Kıyas Yasağı 131
4. Hukuka ve Ahlaka Aykırı Faaliyetlerin Durumu 132
D. Vergi Hukukunda Mantık Kurallarının Yeri 133
1. Evleviyet 133
2. Aksi ile Kanıt 133
E. Vergi Hukukunda Boşluk Doldurma 134
F. Vergi Hukukunda Takdir Yetkisi 134
1. İdarenin Takdir Yetkisi 134
2. Yargıcın Takdir Yetkisi 135

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

VERGİ HUKUKUNDA SORUMLULUK

I. KONUNUN ÖNEMİ 137
II. VERGİ SORUMLUSU 138
III. VERGİ MEVZUATINDA SORUMLULUK DURUMLARI 138
A. Vergi Kesintisi Yapanların Sorumluluk Durumları 139
1. Vergi Kesintisi Kavramı 139
2. Vergi Kesintisi Yönteminin Kullanıldığı Kanunlar 140
3. Vergi Kesintisi Yapmak Durumunda Olanlar 140
4. Vergi Kesintisi Yapmak Durumunda Olanların Sorumluluğu 141
B. Kanuni Temsilci Olanların Sorumluluk Durumları 141
1. Gerçek Kişilerin Kanuni Temsilcilerinin Sorumluluğu 142
2. Tüzel Kişilerin Kanuni Temsilcilerinin Sorumluluğu 143
3. Tasfiye Döneminde Kanuni Temsilcilerin Sorumluluğu 143
4. Türkiye'de Bulunmayanların Kanuni Temsilcilerinin Sorumluluğu 144
5. Tüzel Kişiliği Olmayanların İdarecilerinin Sorumluluğu 144
C. Diğer Sorumluluk Durumları 144
1. Mirasçıların Sorumluluk Durumları 145
a. Miras Paylaşımı Hakkında Kısa Bilgi 145
b. Veraset Belgesi ve Miras Payları 146
c. Mirasçıların Sorumluluğu 146
2. Emlak Alanların Sorumluluk Durumları 147
3. Kurum Devralanların Sorumluluk Durumları 148
4. Motorlu Taşıt Alımlarına İlişkin Sorumluluk Durumları 148
5. SMMM-YMM Meslek Gruplarına İlişkin Sorumluluk Durumları 149

6. Kefil Olanların Sorumluluk Durumları 150
7. Sermaye Şirketi Ortaklarının Sorumluluk Durumları 150
a. Limitet Şirket Ortaklarının Sorumluluk Durumları 150
b. Anonim Şirket Ortaklarının Sorumluluk Durumları 151
c. Eshamlı Komandit Şirket Ortaklarının Sorumluluk Durumları 151
8. Damga Vergisinde Sorumluluk Durumları 152
9. İlan ve Reklam Vergisinde Sorumluluk Durumları 153

BEŞİNCİ BÖLÜM

MÜKELLEFİN ÖDEVLERİ

I. BİLDİRİM YAPILMASINA İLİŞKİN ÖDEVLER 156
A. İşe Başlama Bildirimi 157
B. İşi Bırakma Bildirimi 158
C. Diğer Durumlara İlişkin Bildirimler 159
II. BEYANNAME VERİLMESİNE İLİŞKİN ÖDEVLER 160
III. DEFTER VE KAYIT DÜZENİNE İLİŞKİN ÖDEVLER 161
A. Defter Tutmak Zorunda Olanlar 162
B. Defter Tutma Ödevinin Başlangıcı ve Tasdik Zamanları 163
C. Tutulacak Defterlerin Belirlenmesi 165
Ç. Kayıt Yapılırken Dikkat Edilecek Kurallar 166
IV. BELGE DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN ÖDEVLER 168
A. Belgelerin Önemi ve Genel Kurallar 168
B. Vergi Hukukunda Temel Belgeler 169
1. Fatura 169
2. Serbest Meslek Makbuzu 172
3. Müstahsil Makbuzu 173
4. Gider Pusulası 173
5. Perakende Satış Vesikaları 175
6. İrsaliyeler 175
7. Ücret Bordrosu 177
8. Günlük Müşteri Listesi 178
9. Yolcu Listesi 178
10. Diğer Belgeler 178
V. MUHAFAZA VE İBRAZ YÜKÜMLÜLÜĞÜNE İLİŞKİN ÖDEV 179
VI. VERGİ SORUMLULARININ ÖDEVLERİ 179

ALTINCI BÖLÜM

VERGİLENDİRME İŞLEMLERİ

I. VERGİYİ DOĞURAN OLAY 182
II. TARH İŞLEMİ 184
A. Tanımı ve Hukuki Niteliği 184
B. Tarh İşleminin Unsurları 185
1. Yetki 186
2. Şekil 188
3. Sebep 189
4. Konu 189
5. Maksat 190
C. Matrahın Tespiti 190
1. Matrah Kavramı 190
2. Matrahın Mükellef Tarafından Tespiti (Beyan Üzerine Tarhiyat) 191
3. Matrahın İdare Tarafından Tespiti 192
a. Hazırlık İşlemleri 193
b. İkmalen Tarhiyat Yöntemi 194
c. Resen Tarhiyat Yöntemi 194
4. Matrahın Kanun Yoluyla Tespiti 196
Ç. Oran 197
III. TEBLİGAT İŞLEMİ 199
A. Tanımı ve Hukuki Niteliği 199
1. Tebligat İşleminin Unsurları 200
a. Yetki 200
b. Şekil 201
c. Sebep 201
ç. Konu 201
d. Maksat 202
2. Matrahın Mükellef Tarafından Tespitinde Tebligat 202
3. Matrahın İdare Tarafından Tespitinde Tebligat 202
4. Matrahın Kanun Tarafından Tespitinde Tebligat 202
B. Tebligat Yapılacak Kişiler 203
C. Tebliğ Yöntemleri 204
1. Elektronik Tebligat 204
2. Posta Yoluyla Tebligat ve Kapıya Yapıştırma Usulü 206

a. Bilinen adresler 207
b. Posta Yoluyla Tebligatta Usul 207
3. Memur Aracılığıyla Tebligat 210
4. Dairede/Komisyonda Tebligat 210
5. İlan Yoluyla Tebligat 210
Ç. Hatalı Tebligat 213
IV. TAHAKKUK AŞAMASI 213
A. Tahakkukun Tanımı ve Özellikleri 213
B. Tahakkuk Eden Verginin Kesinleşmesi 215
1. Tahakkuk aşamasında mükellefin hareketsiz kalması 215
2. Tahakkuk aşamasında uzlaşma ve ceza indirimine başvurulması 215
3. Tahakkuk aşamasında düzeltme talebinde bulunulması 215
4. Tahakkuk aşamasında yargı yoluna gidilmesi 216
C. Tahakkuku Tahsile Bağlı Vergiler 216
V. TAHSİLÂT İŞLEMİ 217
A. Tahsilatın Tanımı ve Hukuki Niteliği 217
B. Tahsil İşleminin Unsurları 219
1. Yetki 219
2. Şekil 219
3. Sebep 220
4. Konu 220
5. Maksat 220
VI. VERGİ BORÇLARININ VE CEZALARININ SONA ERMESİ 221
A. Ödeme 221
B. Mahsup 222
C. Takas 223
Ç. Zamanaşımı 223
D. Terkin 224
E. Tahakkuktan ve Tahsilden Vazgeçme 226
F. Hata ve Düzeltme 226
G. Uzlaşma 227
H. Cezada İndirim 227
I. Ölüm 227
İ. Af Uygulamaları 227
J. Yargı Kararları 228
K. Vergiye Uyumlu Mükelleflere Vergi İndirimi 228

YEDİNCİ BÖLÜM

VERGİ MUHASEBESİ: ENVANTER, DEĞERLEME VE AMORTİSMAN

I. ENVANTER VE ENVANTER İŞLEMLERİ 231
II. DEĞERLEME KAVRAMI 233
III. DEĞERLEME ÖLÇÜLERİ 233
A. Maliyet Bedeli 233
B. Borsa Rayici 234
C. Tasarruf Değeri 234
Ç. Mukayyet Değer 235
D. İtibari Değer 235
E. Rayiç Bedel 235
F. Vergi Değeri 235
G. Alış Bedeli 236
H. Emsal Bedel ve Emsal Ücret 236
IV. İKTİSADİ KIYMETLERİ DEĞERLEME 237
V. SERVETLERİ DEĞERLEME 239
VI. ENFLASYON DÜZELTMESİ 239
VII. AMORTİSMAN 240
A. Amortisman Kavramının Tanımı 240
B. Mevcutlarda Amortisman 240
1. Genel Kurallar 240
2. Arazide Amortisman 241
3. Normal Amortisman 241
4. Kıst Amortisman 242
5. Azalan Bakiyeler Usulüyle Amortisman 242
6. Madenlerde Amortisman 242
7. Fevkalade Amortisman 243
C. Alacaklarda ve Sermayede Amortisman 243
1. Değersiz Alacaklar 243
2. Şüpheli Alacaklar 243
3. Vazgeçilen Alacaklar 244
4. Sermayenin İtfası 244
5. Girişim Sermayesi Fonu 244
6. Kuruluş ve Örgütlenme ile Peştamallıkların İtfası 245
7. Özel Maliyet Bedellerinin İtfası 245

Ç. Özel Durumlar 245
1. Amortismana Tabi Malların Satılması 245
2. Amortismana Tabi Malların Sigorta Tazminatı 246
3. Yenileme Fonu 246

SEKİZİNCİ BÖLÜM

VERGİ HUKUKUNDA SÜRELER VE SÜRELERİ ETKİLEYEN HUSUSLAR

I. SÜRE KAVRAMI VE SÜRELERİN ÖNEMİ 249
II. SÜRELERİN SINIFLANDIRILMASI 250
A. Organik Yapısına Göre Süreler 250
1. Kanuni (Yasal) Süreler 250
2. İdari Süreler 251
3. Yargısal Süreler 251
B. Hukuki Niteliklerine Göre Süreler 252
1. Hak Düşürücü Süreler 252
2. Vergi Ödevleri ile İlgili Süreler 252
3. Müsamaha (Tolerans-Hoşgörü) Süreleri 252
4. Belirleyici Süreler 253
5. Zamanaşımı Süreleri 253
a. Tarh Zamanaşımı 254
b. Tahsil Zamanaşımı 257
c. Ceza Kesme Zamanaşımı 260
ç. Düzeltme Zamanaşımı 260
III. SÜRELERİN HESAPLANMASI 261
A. Genel Kurallar 261
B. Sürenin Gün Olarak Belirlenmesi Halinde Hesaplanması 261
C. Sürenin Hafta Olarak Belirlenmesi Halinde Hesaplanması 262
Ç. Sürenin Ay Olarak Belirlenmesi Halinde Hesaplanması 262
D. Sürenin Yıl Olarak Belirlenmesi Halinde Hesaplanması 262
IV. SÜRELERİN HESAPLANMASINI ETKİLEYEN HUSUSLAR 263
A. Mücbir Sebep 263
B. Zor Durum 265
C. Ölüm 266
Ç. Malî Tatil (01-20 Temmuz) 267
1. Malî Tatilde Uzayan Süreler 267

2. Malî Tatilde Duran Süreler 268
3. Mali Tatil ile İlgili Diğer Hususlar 269
4. Malî Tatilden Etkilenmeyen Beyanname ve Bildirimler 269
D. Adli Tatil (20 Temmuz-31 Ağustos) 270
E. Üst Makama Başvuru 271
F. Süreleri Etkileyen Diğer Durumlar 272

DOKUZUNCU BÖLÜM

VERGİ DENETİMİ VE VERGİ UYUŞMAZLIKLARININ İDARİ AŞAMADA ÇÖZÜM YOLLARI

I. VERGİ DENETİM YOLLARI 273
A. Yoklama 274
1. Yoklamada Amaç ve Kapsam 274
2. Yoklamaya Yetkili Olanlar ve Yoklama Zamanı 275
3. Elektronik Yoklama (E-Yoklama) 276
4. Yoklamanın Sonuçları 277
B. Vergi İncelemesi 278
1. Vergi İncelemesinin Amacı ve Kapsamı 278
2. İncelemeye Yetkililer 279
3. İnceleme Zamanı 279
4. İncelemenin Yapılacağı Yer 280
5. Vergi İnceleme Süreci 280
6. Vergi İncelemelerinde Süre 281
7. Rapor Değerlendirme Komisyonları 282
8. Vergi İncelemesinin Sonuçları 282
II. BİLGİ EDİNME YOLLARI 283
A. Arama 283
1. Arama Yapılabilecek Haller 283
2. Aramada Bulunan Defter ve Vesikalar 284
3. Aramalı İncelemede Usul 284
B. Bilgi Toplama 285
1. Talep Üzerine Bilgi Verme 285
2. Devamlı Bilgi Verme 285
3. Bilgi Verilmeyecek Hususlar 285
4. Uluslararası anlaşmalar gereğince bilgi değişimi 286

III. VERGİ UYUŞMAZLIKLARININ İDARİ AŞAMADA ÇÖZÜM YOLLARI 286

A. Uzlaşma 287

1. Genel Olarak 287
2. Tarhiyat Öncesi Uzlaşma (TÖU) 289
   a. TÖU Kapsamı ve Komisyonları 289
   b. TÖU Talebi ve Süresi 290
   c. TÖU Gününün Tespiti ve Davet 290
   ç. TÖU Davetine Uyulmaması 290
   d. TÖU Gerçekleşmesi 291
   e. TÖU Gerçekleşmemesi 292
   f. Kısmi Uzlaşma 293
   g. Uzlaşmanın Kesinliği ve Ödeme 293
3. Tarhiyat Sonrası Uzlaşma (TSU) 294
   a. TSU Kapsamı 294
   b. TSU Komisyonları 294
   c. TSU Talebi ve Süresi 295
   ç. Uzlaşma Süreci 296
   d. Uzlaşmanın Sonuçları 297

B. Hata ve Düzeltme 298

1. Vergi Hatasının Tanımı ve Türleri 299
   a. Hesap Hataları 299
   b. Vergilendirme Hataları 300
2. Hataların Meydana Çıkarılması 300
3. Hataların Düzeltilmesi 301
   a. Vergi İdaresi tarafından hatanın tespiti 301
   b. Mükellef tarafından hatanın tespiti 301
4. Düzeltmede Zamanaşımı 302

C. Üst Makama Başvuru 302

Ç. İzaha Davet 303

1. Kapsam 303
2. Ön Tespit 303
3. Yetkili Merci ve İhbarda Bulunulmamış Olması 304
4. İzah Değerlendirme Komisyonu 304
5. İzaha Davet Yazısı 305
6. Vergi Kaçakçılığı Halleri 305

7. İzaha Davet'in Sonuçları 306
D. Kanun Yolundan Vazgeçme 307
1. Müessesenin Amacı 307
2. Kapsamı 307
3. Müessesenin Esasları 307

ONUNCU BÖLÜM

VERGİ KABAHATLERİ, VERGİ SUÇLARI VE CEZALARI

I. VERGİ KABAHATLERİ VE CEZALARI 310
A. Kabahat Kavramı 310
B. Kabahat ve Suç Kavramları Arasındaki Farklar 310
C. Suçun Unsurları Açısından Kabahat ve Suç Kavramları 311
Ç. Vergi Ziyaı Kabahati ve Cezası 314
1. Vergi Ziyaı Kavramının Tanımı 314
2. Temel Vergi Ziyaı Cezası: Bir Kat Ceza Uygulanan Durumlar 315
3. Yarım Kat (%50) Vergi Ziyaı Cezası Uygulanan Durumlar 315
4. Vergi Ziyaı Cezasının % 20 Olarak Uygulandığı Durumlar 316
5. Vergi Ziyaı Cezasının 1,5 Kat Uygulandığı Durumlar 316
6. Vergi Ziyası Cezasının Üç Kat Uygulandığı Durumlar 317
D. Genel Usulsüzlük Kabahatleri 318
1. Birinci Dereceden Genel Usulsüzlük Kabahatleri 319
2. İkinci Dereceden Genel Usulsüzlük Kabahatleri 320
E. Özel Usulsüzlük Kabahatleri 321
F. Vergi Kabahatlerinin Cezalarını Ortadan Kaldıran Haller 327
1. Ödeme 327
2. Takas 328
3. Af 328
4. Terkin 328
5. Tahsil Zamanaşımı 328
6. Hata-Düzeltme 329
7. Uzlaşma 329
8. Dava Açma 329
9. Ölüm 329
10. Cezalarda İndirim 329
G. Cezaların Kesilmesini Engelleyen Haller 330

1. Yanılma 330
2. Mücbir Sebep 331
3. Pişmanlık ve Islah 332
4. Ceza Kesme Zamanaşımı 333
5. Ölüm 334
H. Vergi Hukukunda İhbar Müessesesi ve İkramiyesi 334
II. VERGİ SUÇ VE CEZALARI 336
A. Vergi Kaçakçılığı Suçu ve Cezası 336
1. 18 Aydan-5 Yıla Kadar Cezalandırılan Vergi Kaçakçılık Suçu Fiilleri 336
a. Muhasebe ve Hesap Hilesi Yapmak 336
b. Gerçek Olmayan Kişiler Adına Hesap Açmak 337
c. Matrah Azaltacak Şekilde Çift Defter Tutmak 337
ç. Defter, Kayıt ve Belgeleri Tahrif Etmek 337
d. Defter, Kayıt ve Belgeleri Gizlemek 338
e. Muhteviyatı İtibariyle Yanıltıcı Belge Düzenlemek veya Kullanmak 339
2. 3 Yıldan-8 Yıla Kadar Cezalandırılan Vergi Kaçakçılık Suçu Fiilleri 339
a. Defter, Kayıt ve Belgeleri Yok Etmek 339
b. Defter Sayfalarını Yok Etmek, Yerine Başka Sayfa Koymak Ya da Hiç Koymamak 340
c. Sahte Belge Düzenlemek veya Kullanmak 340
ç. Ödeme Kaydedici Cihazlara Müdahale Etmek 340
d. Tütün Mamulleri ile İlgili Bilgilerin Verilmesini Önlemek ya da Gerçeğe Uygun Olmayan Şekilde Bildirmek 341
3. 2 Yıldan-8 Yıla Kadar Cezalandırılan Vergi Kaçakçılık Suçu Fiili 341
4. Vergi Kaçakçılığı Suçunun Ortaya Çıkarılması 342
5. Vergi Kaçakçılığı Suçlarında Etkin Pişmanlık ve İndirim Şartları 343
6. Vergi Kaçakçılığı Suçlarında Zincirleme Suç 344
B. Vergi Mahremiyetini İhlal Suçu ve Cezası 344
1. Vergi Mahremiyeti Kavramı 344
2. Vergi Mahremiyeti İhlal Suçunu İşleyebilecek Olanlar 345
3. Vergi Mahremiyeti İhlal Suçu Oluşturmayan Durumlar 346
4. Mükelleflere Ait Bilgilerin Paylaşılması Karşılığında Alınan Katılma Payları 347
5. Vergi Mahremiyeti İhlali ve Cezası 348
C. Mükelleflerin Özel İşlerini Yapma Suçu ve Cezası 349

Ç. Haysiyet ve Şerefe Tecavüz Suçu ve Cezası 350
D. Ekim ve Sayım Beyanlarını Denetlememe Suçu ve Cezası 350
E. Vergi Suçu Cezalarından Kurtulma Yolları 351
III. VERGİ KABAHATLERİNDE VE SUÇLARINDA ÖZEL DURUMLAR 351
A. Kabahatlerde ve Suçlarda Birleşme (İçtima) 351
1. Vergi Kabahat ve Cezalarında Birleşme 351
2. Vergi Suçları ve Cezalarında Birleşme 353
B. Kabahatlerde ve Suçlarda İştirak 354
C. Kabahatlerde ve Suçlarda Tekerrür 356

ON BİRİNCİ BÖLÜM

VERGİ İCRA HUKUKU

I. VERGİ İCRA HUKUKUNUN KONUSU 359
A. Tahsilât İşlemi 360
B. Vergi Alacağı Kavramı 361
II. VERGİ İCRA HUKUKUNUN TEMEL İLKELERİ 362
A. Borçlu Menfaatinin Korunması İlkesi 362
B. Alacağın Güvence Altına Alınması İlkesi 363
C. Hapis Cezası Verilememesi İlkesi 363
Ç. Verginin Para ile Ödenmesi İlkesi 363
D. İktisadi Tahsilât İlkesi 364
III. VERGİ BORCUNUN ÖDENMESİ VE SAĞLANAN KOLAYLIKLAR 364
A. Vergi Borcunun Ödenmesi ve Ödeme Zamanları 364
B. Ödemenin Zamanında Yapılmaması: Gecikme Zammı 366
1. Gecikme Zammının Hukuki Nitelikleri 366
2. Gecikme Zammının Hesaplanması ve Oranı 367
3. Gecikme Zammı ile Gecikme Faizi Arasındaki Farklar 368
C. Vergi Borçlusuna Sağlanan Kolaylıklar 369
1. Tecil 369
a. Genel Olarak 369
b. Vergiye Uyumlu Mükelleflerin Borçlarının Tecili 370
2. Terkin 371
3. Tahsilâtın Geri Bırakılması 372
a. Yürütmenin Durdurulması 372
b. Ölüm Hali 373
c. Aciz Hali 373

IV. CEBREN TAHSİLÂTIN BAŞLANGIÇ NOKTASI: ÖDEME EMRİ 373
1. Ödeme Emri Şekil Şartları 373
2. Ödeme Emrine İtiraz 374
3. Mal Bildirimi 375
V. CEBREN TAHSİLÂT AŞAMASI 376
A. Teminatlı Alacakların Tahsilâtı 376
B. Haciz Yoluyla Tahsilât 377
1. Haciz Kuralları 377
2. Haczin Uygulanması 378
3. Haczedilemeyecek Mallar ile Kısmen Haczedilebilir Mallar 378
4. İstihkak İddiaları 380
a. Mükellefin Elinde Olan Mallar İçin İleri Sürülen İstihkak İddiaları 380
b. Başkalarının Elinde Olan Mallar İçin İleri Sürülen İstihkak İddiaları 380
c. İstihkak Davalarında Görevli Mahkeme 381
5. Malların Satışı 381
a. Menkul malların satışı 381
b. Gayrimenkullerin Satışı 382
C. İflas Yoluyla Tahsilât 383
Ç. Konkordato Halinde Kamu Alacaklarının Durumu 384
VI. VERGİ ALACAĞININ GÜVENCE ALTINA ALINMASI 385
A. Teminat 385
B. İhtiyati Haciz 386
C. İhtiyati Tahakkuk 388
Ç. Rüçhan Hakkı 389
D. Vergi Alacağını Güvence Altına Alan Diğer Yollar 390
E. İstihkak ve Tasarrufun İptali Davaları 390

ON İKİNCİ BÖLÜM

VERGİ YARGISI VE İSPAT

I. VERGİ YARGILAMA İLKELERİ 393
A. Yazılılık İlkesi 393
B. Resen Araştırma İlkesi 394
C. Toplu Yargılama Usulü İlkesi 394

Ç. Delil Serbestisi İlkesi ... 395
D. Kıyas Yasağı İlkesi ... 395
E. Ekonomik Yaklaşım İlkesi ... 395
II. VERGİ YARGISI ORGANLARI ... 396
A. İlk Derece Mahkemeleri ... 396
B. İstinaf Aşaması: Bölge İdare Mahkemeleri ... 397
C. Temyiz Aşaması: Danıştay ... 397
III. VERGİ YARGISI SÜRECİ ... 399
A. Vergi Davasının Hukuki Niteliği ... 399
B. Vergi Davasının Konusu ... 400
C. Vergi Yargısında Görevli ve Yetkili Mahkeme ... 401
Ç. Vergi Yargısında Dava Süreleri ... 402
D. Dava Aşaması ... 402
1. Davanın Açılması ... 402
2. Davanın Görülmesi ... 404
3. Davanın Sonuçları ... 404
IV. KANUN YOLLARI ... 405
A. Olağan Kanun Yolları ... 405
1. İstinaf ... 405
2. Temyiz ... 407
B. Olağanüstü Kanun Yolları ... 408
1. Kanun Yararına Temyiz ... 409
2. Yargılamanın Yenilenmesi ... 410
V. YARGI AŞAMASINDA ÖZELLİKLİ DURUMLAR ... 411
A. Yürütmenin Durdurulması ... 411
B. Avukat Olmayan Vekil Tarafından Dava Açılması ... 412
C. Görevli ve Yetkili Olmayan Mahkemede Dava Açılması ... 412
VI. VERGİ HUKUKUNDA İSPAT VE DELİL ... 413
A. Konunun Önemi ... 413
B. Vergi Hukukunda İspatın Konusu ... 413
C. Vergi Hukukundaki İspat Kuralları ... 414
1. Hayatın Olağan Akışı Karinesi ... 414
2. İktisadi, Ticari ve Teknik İcaplar ... 415
a. İktisadi İcaplar ... 415
b. Ticari İcaplar ... 416

c. Teknik İcaplar 416
3. İlk Görünüş Karinesi 416
Ç. Vergi Hukukunda Deliller 417
1. Yargı Nezdinde Oluşan Deliller 417
a. Keşif 417
b. İkrar 417
c. Tanık Beyanı 418
ç. Bilirkişilik 418
d. Kesin Hüküm 418
2. Mükellef Nezdinde Oluşan Deliller 419
a. Beyannameler 419
b. Bildirimler 419
c. Ticari Defterler ve Kayıtlar 420
ç. Belgeler 420
d. Özel Sözleşmeler 421
e. Elektronik Ortamdaki Defter ve Belgeler 422
3. Vergi İdaresi Nezdinde Oluşan Deliller 423
4. Vergi Hukukunda Geçerli Olmayan Delil Türleri 423
D. Vergi Hukukunda Karineler 424

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ULUSLARARASI VERGİ HUKUKU

I. ULUSLARARASI VERGİ HUKUKUNUN KONUSU 427
II. ULUSLARARASI VERGİ HUKUKUNUN KAYNAKLARI 428
A. Ulusal (İç) Hukuk 428
B. Uluslararası Vergi Anlaşmaları 429
C. Avrupa Birliği Vergi Hukuku 429
Ç. Uluslararası Örf ve Âdet Hukuku 429
D. Hukukun Genel İlkeleri 430
E. Uluslararası İçtihatlar 430
F. Bilimsel Öğreti 430
III. VERGİLENDİRME YETKİSİ 430
IV. ULUSLARARASI VERGİLEME İLKELERİ 431
A. Yersellik (mülkilik) ilkesi: Kaynak İlkesi 431
B. Şahsilik İlkesi: Yerleşim Yeri ve Vatandaşlık İlkeleri 432

C. Çıkış ve Varış Ülkesi Prensibi 433
Ç. Türkiye Uygulaması 434
1. Gelir Vergisi Kanunu 434
2. Kurumlar Vergisi Kanunu 435
3. Harcamalar Üzerinden Alınan Vergiler 436
4. Servet Üzerinden Alınan Vergiler 436
V. ÇİFTE VERGİLEME 436
A. Kavramsal Tanım 436
B. Çifte Vergilendirmeyi Önleme Yolları 437
1. Ulusal Yöntemler 438
a. İstisna Yöntemi 438
b. İndirim Yöntemi 439
c. Mahsup Yöntemi 439
ç. Bir Örnek Üzerinden Yöntemlerin Karşılaştırılması 440
d. Türk Vergi Sisteminde Uygulanan Yöntemler 442
e. Karşılıklı Anlaşma Usulü 443
2. Uluslararası Yöntemler 445
VI. ULUSLARARASI VERGİ KAÇAKÇILIĞI 446
VII. KÜRESELLEŞME VE VERGİ REKABETİ 447
VIII. İNTERNETİN VE DİJİTALLEŞMENİN VERGİLEMEYE ETKİLERİ 448
IX. VERGİ CENNETLERİ 450

KAYNAKLAR 453
KAVRAM DİZİNİ 457

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Vergi Hukukunun Diğer Hukuk Dalları ile İlişkisi 42
Şekil 2. Vergi Kanunlarının Yer Bakımından Uygulanması..... 111
Şekil 3. Mükelleflerin Ödevleri 156
Şekil 4. Vergilendirme İşlemleri ve Süreç (4 T)..... 183
Şekil 5. Yetki Unsurundaki Hukuki Sakatlıklar 187
Şekil 6. Posta Yoluyla Tebligat Şematik Görünüm..... 209
Şekil 7. Vergi Hatalarının Ortaya Çıkarılması..... 301
Şekil 8. Vergi Kabahatleri ve Suçlarında Birleşme (İçtima)..... 354

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Vergi Hukuku Genel Bölümlendirmesi..... 47
Tablo 2. Vergi Hukuku Özel Bölümlendirmesi 48
Tablo 3. Maddi-Şekli Vergi Hukuku Bölümlendirmesi 49
Tablo 4. Kaynakların Sınıflandırılması – Organlarına Göre 62
Tablo 5. Vergi Hukukunda Bağlayıcılık Durumuna Göre Kaynaklar 64
Tablo 6. İlan Yoluyla Tebliğ Usulü..... 212
Tablo 7. Tahsil Zamanaşımını Kesen ve Durduran Nedenler 259
Tablo 8. Tarhiyat Öncesi Uzlaşma ile Tarhiyat Sonrası Uzlaşma Ortak Kurallar 288
Tablo 9. Tarhiyat Öncesi Uzlaşma ile Tarhiyat Sonrası Uzlaşma Farklar..... 289
Tablo 10. Vergi Kabahatleri ve Vergi Suçları Arasındaki Farklar 311
Tablo 11. Genel Usulsüzlük Kabahatleri ve Cezaları..... 321
Tablo 12. Özel Usulsüzlük Kabahatleri ve Cezaları 325
Tablo 13. Vergi İhbar İkramiyesi Oranları..... 335
Tablo 14. Vergisel Bilgilerin Talebine Yönelik Katılma Payları 348
Tablo 15. Amme Alacaklarının Sınıflandırması 362
Tablo 16. Yıllar İtibariyle Gecikme Zammı Oranları 367
Tablo 17. Vergi Yargısında Dava Süreleri..... 402
Tablo 18. Çifte Vergilendirmeyi Önleme Yöntemlerinin Karşılaştırılması-1 441
Tablo 19. Çifte Vergilendirmeyi Önleme Yöntemlerinin Karşılaştırılması-2 442